

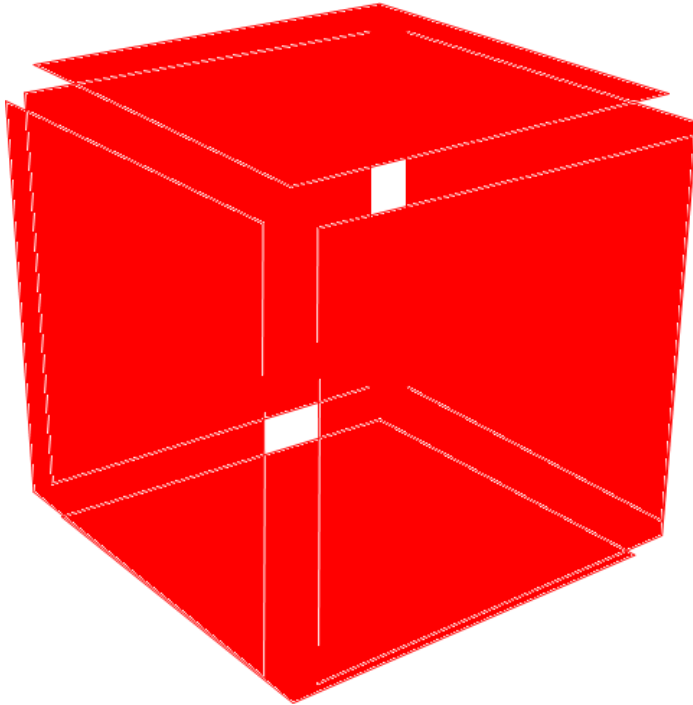
Miha Marek

R d e č i a t o m

v 6 prizorih

© Miha Marek. Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja
avtorja je prepovedana.
mihamarek@yahoo.com

*Levitacijska enota v obliki kocke. Ploskve razmaknjene.
Ploskev dvodimenzionalen luminiscenten rdeč kvadrat.*

Kras, gmajna. Jaz. To ni moj kraj. Tukaj se nisem rodil. Tukaj ne živim. Tukaj ne bom umrl. Nikoli ne bom umrl. Tukaj med kamni. Kamor sem se skrila. Pred kom? Pred čim? Ne vem. Pred vsem. Pred njo. Ona je vse. Vse, kar si lahko predstavljate. Hudega ali dobrega. Vse to je ona. Črna in bela. Rdeča tudi. Kot ta prst. Jerovica. Ampak to ne pomaga. Kaj pomaga biti rdeč? Meni nič. In mi nikoli ne bo. Zato sem tukaj. Poln vsega. Nasičen z leti. Dvajset? Premalo. Vsega sit. Samega sebe. Zato sem tukaj. Kjer me nihče ne najde. Kjer nihče ne pomisli, da bi me iskal. Kjer živijo samo kamni. Tako se reče. Živeti, živeti. Meni je vseeno. Jaz ne bom nikoli umrl. Je to dovoljeno? Meni je vseeno. Nikoli ne bom umrl. Ona tudi ne. Kako to vem? Ne vem. Ampak se mi zdi. Ko jo tam slišim. Zdi se

mi kot burja, ki ne neha, lomi kamne, odnaša prst. Taka je. S svojimi škornji. Vse obrca. Če ji nisi všeč, te obrca. Če si ji všeč, tudi. Vsaj veš, kaj pričakovati. Čez eno, dve minuti. Ko pride do sem. Še dvajset korakov recimo. To ni veliko. Malo poguma. Ne obupovati. Vsak dobi, kar hoče. Hočem to, kar dobim. Ja. Tri želje uresničene. Ptičica mi jih je prinesla. Brinovka? Ja. Tri brce v čeljust in uhelj pribit na deblo bora. Biti prvi. Samo to sem čakal. Tudi sto let bi čakal. Biti njen prvi. Nemogoče. Ampak lepa misel.

Ta grob. Zdaj prazen. Ne kakor prej. Prazen. Brez osebe. Brez vsebine. Samo ona na njem. Ona na njem, vedno. Dan in noč. Sem in tja. Vse dni mojega življenja. To je bilo moje življenje. To je moje življenje. Ona vse dni tukaj. Jaz vse dni nekje drugje. Ne tukaj. Ne na tem grobu. Ne znotraj tega kamna. Nekje zunaj okvira. Zunaj tega okvira iz lažnega marmorja. To ni pravi okvir zame. Ta okvir je črn, črn kamen, ampak ni pravi. Drugega potrebujem. Kjer bo tudi ona našla svoje mesto. Kamor položiti nogo. Kamor položiti škorenj. Peto škornja. Kamor dati peto, da bo stala. Sem, na moje lice. Samo stala. Na mojem licu. Kot ona zna. To mi je všeč. Sto let. Nihče se ne premakne. Nič se ne spremeni. Samo jaz. Jaz se spremenim. Zraste mi ego. Ne vem zakaj. Ni razloga. Zakaj? Ker sem postal nič. V njenih očeh. Tu spodaj. Kjer me ni. Postal sem nič. Nad mano si lahko prižgejo cigareto. Ona svoj lucky strike. To situacija dopušča. Kako naj se drugače potolaži? Nad mojo izgubo. Kakor s tem, da hodi nad mano. In kadi nad mano. Kadi in hodi. Sem in tja. Noč in dan. Z lažjimi koraki kot prej. Kot da se je utrudila gaženja. Po drugih glavah, drugih licih. Kot da se je začasno naveličala tega. Zdaj samo pesek. Kremenčev pesek. Znotraj okvira. V tanki plasti. Čisto bel pesek. Pod njenim črnim škornjem. Samo ona je še tukaj. V

svoji pozi žalovanja. Začasno. Dokler se ne naveliča. Saj to je pričakovati. Vsak se naveliča hoditi po drugih. To je upanje zame. Samo še enkrat. Naj gre tukaj čez njen korak. Ime? Bianca.

Postaja. Kdo čaka. Kdo čaka koga. Kdo koga. Nekdo čaka nekoga. Nekdo nekoga opazuje. To vidim. Nekoga vidim, ki nekoga opazuje. To gre. To je v redu. V naravi zadeve. Nekdo opazuje. Opazuje nekoga. Zakaj ga opazuje? Ne vem. Mora biti neki razlog. Če ne bi bilo razloga, potem ne bi bilo mene. Potem bi bilo vse drugače. Cela situacija. Jaz mogoče sploh ne bi bil potreben. Da to spremljam. Spremljam in vidim. Oba. Prvega. Ime? K. Nekaj takega. Ali C. Ta izstopa. Z vlaka. Iz Ljubljane. Drugi tukaj. Na postaji. Vedno tukaj. Na svojem mestu. Na svojem ozemlju. Tajni agent? Mogoče. Mogoče zagotovo. Brez imena. Anonimen. Kuku nekaj. Cuculaio? Ta vedno na peronu. Bolj ob strani. Za stebrom. Med vrati stranišča. Skrit za podbojem. Z beležnico v roki. Zapisujoč stvari. S črnim penkalom. Ali kulijem? V črno beležnico. V usnje vezano. To, ja. Vse narejeno iz kož. Tudi plašč. Pas. Čevlji. Vse. Predstavljajmo si to. Oči trdne. Usmerjene v eno točko. V en predmet. Dovolimo si to videti. Ne delajmo se, da ne vidimo. Tisti prvi, K. ali C., izstopi. Slabi čevlji. Nepokrit. Suknjič še kar. Čeprav oguljen. Jaz bi ga nosil. Velik kovček. Kot skrinja. Čisto oglat. Samo ročaji, zaponke. Nemirne oči. Kako to vidim? Od tako daleč? Ne vidim, vem. Sem že kdaj prej videl take. Ne bom se delal nekaj, kar nisem. Ostal bom na svojem mestu. Dokler se ne zaključí. Karkoli je že to med njima. Karkoli mora ta narediti temu. Mislim, da ne bo nobene drame. Izteklo se bo, kot se je začelo. S praznim peronom. Občasna brinovka na drogu. Kuščarica na tirih. Niti vlaka. Vse je odšlo. Obadva sta odšla. Kamor sta pač šla. K. ali C. in

tisti drugi. Tisti je pač dobil svoje. Svoj zapisek. Čas prihoda. In samo to potrebuje. Da sestavi svojo zgodbo.

Trst, trg Oberdank. Kasarna? Pisarna? Spodaj. V drobovju. Tako se reče. Reci. Spodaj. Pod tlemi. V kleti. Luči ugasnjene. Samo ena prižgana. Samo moja. To moje oko. Reci. Telo na stolu. Razmajanem. Reci. Telo na stolu. Roke na hrbtu. Opasane. Glava na ramenih. Tako se reče. Preveza čez oči. Tako je treba. Enostavno. Da se opravi delo. Opraviti je treba. Sredstvo primerno cilju. Vedno s tem v mislih. Telo na stolu. Še vedno. To ni dovolj. To je premalo. Sredstva so sredstva. To sem jaz. Čisto meni podobno. Še nekaj na robu. Postava. Kjer prehaja mrak v temo. Skoraj spojena s temo. V črnem plašču. Čisto meni podobno. Čisto jaz. Črn plašč. Črn klobuk. Črni čevlji. Odblesk luči od kopic. Luči? Obločnica. V kotu. Luč! Krajci čez oči. Dobro. Reci. Kar je treba. Vse. Vse je treba. Vse o sebi. Kdo si. Kdo nisi. In zakaj ne. Vse. Do pike. V rokavicah. Vedno v rokavicah. Samo tako je upanje, da dosežeš svoje. Nežna duša dežele. Iredentizem. Nenavadno, kaj vse se da z besedo na pravem mestu. Z dlanjo pod brado. Ubogi dečko. Podoben si mojemu sinu. Tako ti solze tečejo, oziroma sploh ne. Preveza je mokra od potu tvojega čela. Ta videz mučenika je lažen in banalen. Tudi videz onega drugega. Misliš, da ne vem? Dolgo že to delam. Vem, kaj je v srcu tega. Samo tema. Tvoja tema. Povej, kar je treba, in spusti se ven. Povej. Reci. Dolg premor. Basta. Če ne danes, pa jutri. Delati in ne obupovati. Pobrisati kri, pobrati zobe, ugasniti luč. Ugasniti. Basta.

Ljubljana. Spet tukaj. Na ulici. Če bi se znašel na ulici, bi ravnal takole. Ne bi se zmenil za pozive ne z ene ne z druge

strani. Hodil bi po svoje, ali bi to poskušal. Korak gor in dol. Vmes med obema. Med prvim valom plime in zadnjim valom oseke. Tu eni, tam drugi. Kordon in kaos. Začne se z isto črko. Kot kozmos. Začne se tukaj. V tej množici. Tukaj. Kjer ne prepoznam nikogar. Nobenega znanega obraza. Ne. Ne bom gledal svojega odseva v izložbah. Ne bom piskal, da pridejo pome, ali me najdejo in odpeljejo na zasluženi kuhanček. To mi je odveč. Tega ne maram. Trikrat se obrneš in je že vsega konec. Nekateri niso nameravali umreti in so vseeno. Niso bili krivi in so vseeno bili. Bili so napoti in bajoneti so prečkali to pot. Ne bi smeli upati preveč. To, da ne bo žrtev, je preveč. Ne sklada se z ničimer. Z nobenim redom. Zato je tu tako domačno in se lahko sprostim. Ker me nihče v nič ne sili. Ne živeti ne umreti. Lahko si izberem svoje. In jaz si izberem hojo. Mirno hojo do kordona. Ker bi rad prišel ven. Zdi se mi, da ne morem. Na obeh straneh je zaprto. Levo in desno tudi. Prostora vmes je vedno manj. Prostor se krči. Že čutim hlad železa, ko mi ograja pritiska na lice. Zardevam od zadrege. Spustijo naj me ven. Jaz tukaj nimam kaj početi. Nimam nobene vloge. Nič mi ni poverjeno in nič zahtevano od mene. Nič mi ni dovoljeno. Zato sem se odločil končati. Še pred začetkom. In oditi. Tako preprosto. Vdaja je prvi korak. Zapomnite si to, kdor posluša. Mene nihče ne posluša. Prav. Tega tudi nisem hotel. Šele ko sem se zavedel, da lahko govorim bajonetu, sem postal svoboden. In bajonet me ni poslušal, naslonjen name, z rezilom v moji čeljusti. In tudi to je bilo čisto v redu, saj je bil moj brat. Svojih bratov ne spoštujem. Briga me zanje in za vse. Briga me.

Mrtvašnica. V tej veži je tako mirno. V tej veži je tako prijazno. V tej veži so stene tako prijazne. Te stene so bele. V teh stenah so okna. V teh oknih so šipe. Te šipe so rdeče.

Skoz šipe prihaja v vežo od zunaj svetloba od belega dneva. Ta svetloba, ki prihaja skoz rdeče šipe, je rdeča. In stene so od te rdeče svetlobe rdeče. Bele stene so od bele svetlobe, ki prihaja skoz rdeče šipe, rdeče. Ob zadnji steni stojijo odri. Vrsta odrov. Dvanajst, trinajst odrov. Vsi so enaki. Vsi pokriti s platnenimi prti. Z belimi platnenimi prti. Kot cvet belimi. Od vrha do tal pokriti. Od nog do glave. Spodaj pod prti je dvanajst, trinajst obrisov. Dvanajst, trinajst obrisov moške velikosti. Dvanajst obrisov. Moške velikosti. Trinajsti je manjši. Za dve pedi. Ta trinajsti obris pod trinajstim prtom na trinajstem odru stoji v kotu veže. V daljnem kotu veže. Ta prt je zgoraj odgrnjen. Pri glavi preganjen v gubo. Na gubi ležijo roke. Sklenjene druga na drugi. Male roke. Plosko na prsih. V belih rokavih. Nad rokavi ovratnik, nad ovratnikom lice. Belo kot cvet. Ime? Ne vem. Josipina. Joži. Ta, mala, je Joži. Drugi so drugi, moški. Druge žrtve, brez katerih ne gre. Vse je šlo v nič in jaz zraven. Ne. Ni šlo vse. Samo jaz. Bel cvet na ustnicah nekoga. Šel sem in me ni več.